

Poziom

Ciśnienie

Przepływ

Temperatura

Analiza
cieczy

Rejestracja
danych

Komponenty
systemów

Usługi

Rozwiązania

Informacja techniczna

Omnigrad S TR65, TC65

Termometr modułowy

TR65 z rezystancyjnym wkładem pomiarowym (RTD)

TC65 z wkładem termoelektrycznym (TC)

Zastosowanie

- Ultraczyste chemikalia wysokowartościowe
- Przemysł petrochemiczny
- Elektrownie
- Inżynieria środowiska
- Zakres pomiarowy:
  - Rezystancyjny wkład pomiarowy (RTD):
-200 do 600 °C
  - Termopara (TC):
-40 do 1 100 °C
- Zakres ciśnienia statycznego aż do 75 barów w zależności od zastosowanego złącza procesowego
- Klasa ochronna: IP66/68

Przetwornik główkowy

Wszystkie przetworniki firmy Endress+Hauser oferują zwiększoną dokładność oraz niezawodność w porównaniu z bezpośrednio oprzewodowanymi czujnikami. Łatwe dostosowywanie do potrzeb klienta możliwe dzięki następującym wyjściom i protokołom komunikacji:

- Wyjście analogowe od 4 do 20 mA
- HART®
- PROFIBUS® PA
- FOUNDATION Fieldbus™

Twoje korzyści

- Do połączeń wtyczkowych /wkręcanych z przesuwym złączem zaciskowym.
- Duże możliwości dostosowywanie dzięki modularnej konstrukcji ze standardowymi główkami podłączeniowymi zgodnie z normą DIN EN 50446 oraz podanymi przez klienta długościami zanurzenia.
- Duży stopień kompatybilności wkładu i konstrukcji zgodnie z normą DIN 43772
- Typy zabezpieczeń zastosowanych dla stref zagrożonych
  - Bezpieczeństwo wewnętrzne (Ex ia)
  - Ognioszczelny (Ex d)
  - Iskrobezpieczny (Ex nA)

Endress+Hauser

People for Process Automation

Funkcja i konstrukcja systemu

Zasada pomiaru

Termometr rezystancyjny (RTD)

Tego typu termometry rezystancyjne wykorzystują czujniki platynowe o rezystancji 100 Ω zgodnie z normą IEC 60751. Czujnik temperatury jest wrażliwym na temperaturę platynowym rezystorem o rezystancji 100 Ω w 0 °C i współczynniku $\alpha = 0,003851 \text{ } ^\circ\text{C}^{-1}$.

Ogólnie rzecz biorąc są dwa rodzaje platynowych termometrów rezystancyjnych:

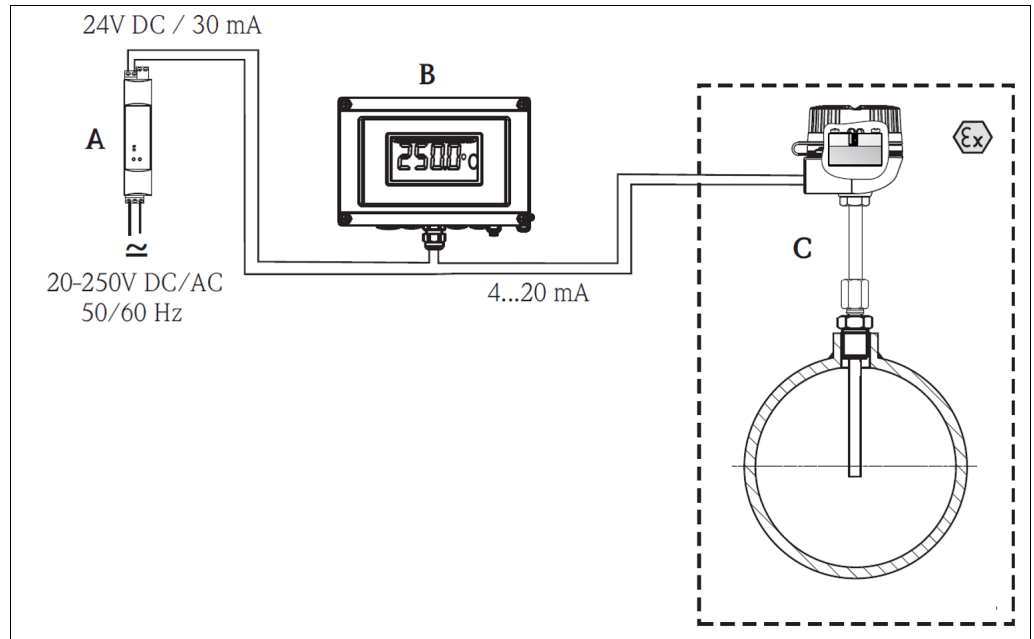
- **Z uzwojeniem drutowym (WW - wire wound)**. Podwójna cewka z pozbawionego domieszek, wysokiej czystości platynowego drutu jest umiejscowiona w ceramicznej obudowie. Następnie jest ona uszczelniana u góry i u podstawy przy pomocy ceramicznej warstwy ochronnej. Takie termometry rezystancyjne nie tylko ułatwiają uzyskanie powtarzalnych pomiarów, ale także oferują długotrwałą stabilność charakterystyki rezystancji/temperatury z zakresie temperaturowym do 600°C. Tego typu czujnik ma relatywnie duży rozmiar i jest w porównywalny sposób wrażliwy na drgania.
- **Cienkowarstwowe platynowe termometry rezystancyjne (TF - thin film platinum resistance thermometers)**. Bardzo cienka ultraczysta warstwa platyny, w przybliżeniu cienka na 1 μm , jest napyłana w próżni na ceramicznym substracie i następnie kształtowana fotolitograficznie. Platynowe ścieżki przewodnika ukształtowane w ten sposób przyczyniają się do powstania rezystancji pomiarowej. Dodatkowo stosowane są warstwy pokrywające i pasywujące, które pewnie ochronią cienką warstwę platyny przed zanieczyszczeniami i utlenianiem, nawet w wysokich temperaturach.

Zasadnicza przewaga cienkowarstwowych platynowych termometrów rezystancyjnych nad ich wersjami z uzwojeniem drutowym polega na ich mniejszych rozmiarach i lepszej odporności na drgania. Oparta na tej zasadzie relatywnie niska charakterystyka odchylenia rezystancji/temperatury od standardowej charakterystyki zgodnej z normą IEC 60751 jest często obserwowana wśród czujników TF. W wyniku tego, ściśle wartości graniczne kategorii tolerancji A zgodnej z normą IEC 60751 można zauważyć wyłącznie przy zastosowaniu czujników TF w temperaturze wynoszącej w przybliżeniu 300 °C). Z tego powodu czujniki cienkowarstwowe są używane zwykle do pomiarów temperatury w zakresie poniżej 400 °C.

Termopary (TC)

W porównaniu z innymi, termopary są czujnikami prostymi o mocnej budowie, które przy pomiarach temperatury wykorzystują zjawisko Seebecka. Jeśli dwa przewodniki elektryczne wykonane z dwóch różnych materiałów są połączone w pewnym punkcie, można zmierzyć słabe napięcie elektryczne pomiędzy dwoma otwartymi końcami przewodnika, jeśli w przewodniku występuje gradient temperatury. Napięcie to jest nazywane napięciem termoelektrycznym lub siłą elektromotoryczną. Jego wielkość zależy od rodzaju materiału przewodzącego i różnicy temperatur pomiędzy „spoiną pomiarową” (połączenie dwóch przewodników) a wolnymi końcami. W związku z tym termopary mierzą właściwie tylko różnicę temperatur. Temperaturę absolutną w punkcie pomiarowym można określić zgodnie z powyższym, jeśli powiązana temperatura na wolnych końcach jest znana lub jest zmierzona osobno i kompensowana. Kombinacje materiałów i powiązane z nimi napięcia termoelektryczne/ charakterystyki temperatury najbardziej rozpowszechnionych termopar są standaryzowane przepisami IEC 60584 i standardami ASTM E230/ANSI MC96.1.

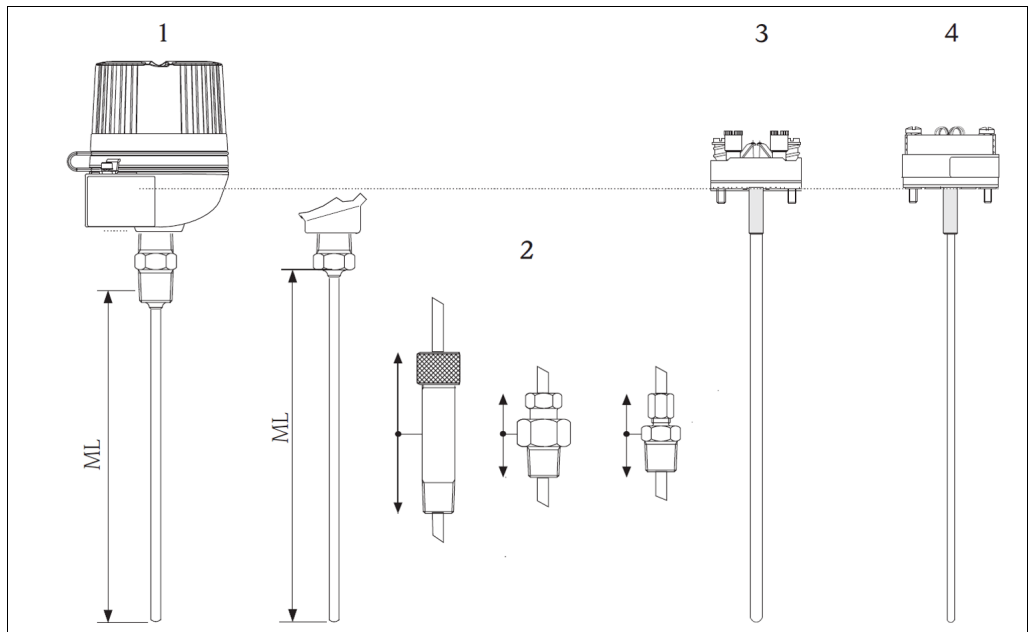
System pomiarowy

1 Przykład zastosowania

- A Aktywna bariera RN221N - RN221N (24 V DC, 30 mA) ma galwanicznie zaizolowane wyjście dla napięcia zasilającego z przetwornika zasilanego z pętli prądowej. Uniwersalne napięcie działa przy napięciu wejściowym od 20 do 250 V DC/AC, 50/60 Hz, co oznacza, że RN221N może być wykorzystane we wszystkich międzynarodowych sieciach energetycznych. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w „Informacji technicznej” (patrz: „Dokumentacja”).
- B RIA16 jednostka wyświetlacza obiektowego. Jednostka wyświetlacza rejestruje analogowy sygnał pomiarowy z przetwornika główkowego i pokazuje go na wyświetlaczu. Wyświetlacz ciekłokrystaliczny pokazuje mierzoną wartość prądu w formie cyfrowej i jako wykres słupkowy wskazujący naruszenia wartości granicznych. Jednostka wyświetlacza jest podłączona w pętli do obwodu od 4 do 20 mA i pobiera stamtąd wymaganą energię. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w „Informacji technicznej” (patrz: „Dokumentacja”).
- C Zamontowany termometr z zainstalowanym przetwornikiem główkowym.

Konstrukcja

2 Konstrukcja termometru

- 1 Kompletny termometr z główką podłączeniową i zamontowanym gwintem.
- 2 Termometr z przesuwnym złączem zaciskowym.
- 3 Wkład z zamontowanym zespołem listew zaciskowych (przykład).
- 4 Wkład z zamontowanym przetwornikiem główkowym (przykład).
- ML Długość włożenia.

Termometry z serii Omnigrad TR65 oraz TC65 mają konstrukcję modułową. Główką podłączeniową jest używana jako moduł podłączeniowy dla mechanicznych i elektrycznych złączy wkładu. Pozycja właściwego czujnika termometru we wkładzie pomiarowym zapewnia, że jest on chroniony mechanicznie. Wkład posiada wolne przewody, ceramiczne gniazdo połączeniowe bądź zamontowany główkowy przetwornik temperatury.

Zakres pomiarowy	▪ RTD: -200 do 600 °C
	▪ TC: -40 do 1 100 °C

Charakterystyka pracy

Warunki pracy

Temperatura otoczenia

Główka podłączeniowa	Temperatura w °C
Bez zamontowanego przetwornika główkowego	Zależy od zastosowanej główki podłączeniowej i dławika kablowego lub złącza zgodnego protokołem komunikacji Fieldbus. Patrz sekcja „Główki podłączeniowe” (→ 10)
Z zamontowanym przetwornikiem główkowym	-40 do 85 °C
Z zamontowanym przetwornikiem główkowym i wyświetlaczem	-20 do 70 °C

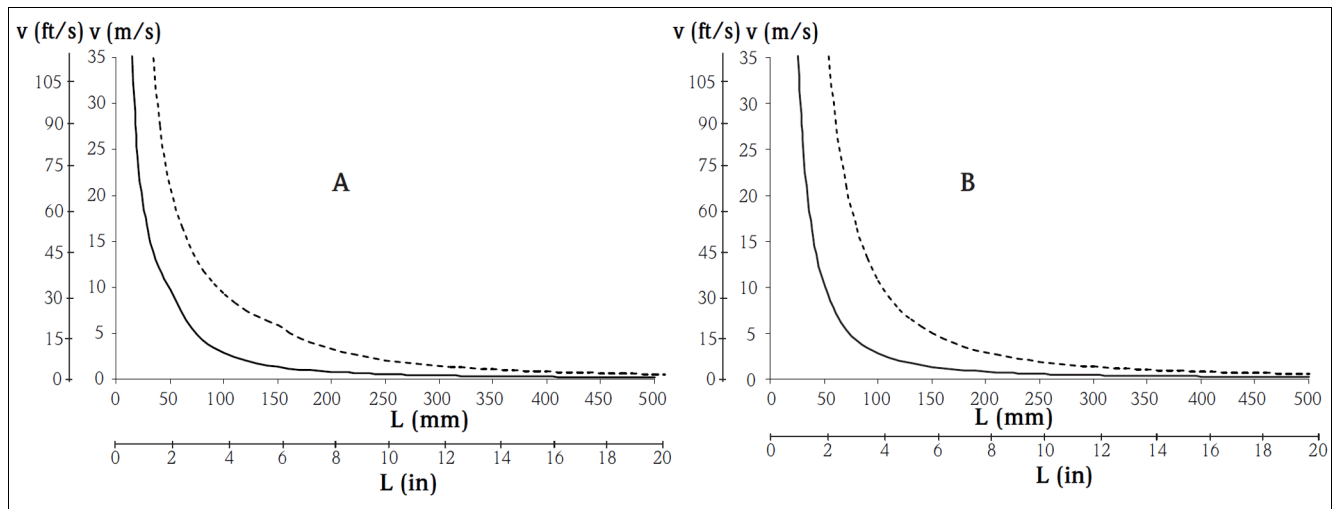
Ciśnienie procesu

Maksymalne ciśnienie procesu zależy od zastosowanego złącza procesowego. W celu przeglądu oferty złącz procesowych, których można użyć - patrz rozdział „Złącza procesowe” (→ 13).

Złącze procesowe	Norma	Maksymalne ciśnienie procesu
Gwint NPT ½", NPT ¾"	ANSI B1.20.1	75 barów
Złącze zaciskowe		40 barów z metalowym pierścieniem zaciskowym; 5 barów z pierścieniem zaciskowym z teflonu (PTFE)

Dozwolona prędkość przepływu z zależności od długości zanurzenia

Najwyższa prędkość przepływu tolerowana przez termometr zmniejsza się przy wzrastającej długości zanurzenia wystawionej na działanie strumienia cieczy. Ponadto jest to zależne od średnicy końcówki termometru, od rodzaju medium w jakim prowadzimy pomiar, od temperatury procesu oraz od ciśnienia procesowego. Poniższe rysunki pokazują przykłady maksymalnej dopuszczanej prędkości przepływu w wodzie i w parze nienasyconej o ciśnieniu procesowym 1 MPa (10 barów).

 3 Maksymalna prędkość przepływu

A Medium: woda o temperaturze $T = 50\text{ }^{\circ}\text{C}$.

B Medium: para nienasycona o temperaturze $T = 400\text{ }^{\circ}\text{C}$.

L Długość zanurzenia.

v Szybkość przepływu.

----- Średnica wkładu 3 mm.

--- Średnica wkładu 6 mm.

Odporność na wstrząsy i wibracje

- Termometr rezystancyjny (RTD): 3G / 10 do 500 Hz zgodnie z IEC 60751.
- Termopara (TC): 4G / 2 do 150 Hz zgodnie z IEC 60068-2-6.

Dokładność

Rezystancja termometru (RTD) Zgodna ze standardem IEC 60751

Klasa	Maks. tolerancja (°C)	Zakres temperatur	Charakterystyka
Maksymalny typ błędu RTD: TF - zakres: -50 do +500 °C			
Kl. AA, upřednio 1/3 Kl.B	$\pm(0,1 + 0,0017 \times t ^{1,1})$	0 do +150 °C	
Kl. A	$\pm(0,15 + 0,002 \times t ^{1,1})$	-30 do +300 °C	
Kl.. B	$\pm(0,3 + 0,005 \times t ^{1,1})$	-50 do +500 °C	
Maksymalny typ błędu RTD: WW - zakres: -196 do +600 °C			
Kl. AA, upřednio 1/3 Kl. B	$\pm(0,1 + 0,0017 \times t ^{1,1})$	-50 do +250 °C	
Kl. A	$\pm(0,15 + 0,002 \times t ^{1,1})$	-100 do +450 °C	
Kl. B	$\pm(0,3 + 0,005 \times t ^{1,1})$	-196 do +600 °C	

1) $|t|$ = absolutna wartość °C

W celu otrzymania maksymalnych tolerancji w °F, wyniki w °C muszą zostać pomnożone przez współczynnik równy 1,8.

Dopuszczalne odchylenie zakresów napięć termoelektrycznych od wielkości standardowych dla termopar zgodnie z normą IEC 60584 or ASTM E230/ANSI MC96.1:

Standard	Typ	Tolerancja standardowa		Tolerancja specjalna	
		Klasa	Odchylenie	Klasa	Odchylenie
IEC 60584	J (Fe-CuNi)	2	$\pm 2,5^\circ\text{C}$ (od -40 do 333°C) $\pm 0,0075 t ^{1,1}$ (od 333 do 750°C)	1	$\pm 1,5^\circ\text{C}$ (od -40 do 375°C) $\pm 0,004 t ^{1,1}$ (od 375 do 750 °C)
	K (NiCr-NiAl)	2	$\pm 2,5^\circ\text{C}$ (od -40 do 333°C) $\pm 0,0075 t ^{1,1}$ (od 333 do 1 200°C)	1	$\pm 1,5^\circ\text{C}$ (od -40 do 375°C) $\pm 0,004 t ^{1,1}$ (od 375 do 1 000 °C)

1) $|t|$ = absolutna wartość °C

Standard	Typ	Tolerancja standardowa	Tolerancja specjalna
		Odchylenie, stosuje się większą odpowiadającą wartość	
ASTM E230/ANSI MC96.1	J (Fe-CuNi)	$\pm 2,2^\circ\text{K}$ lub $\pm 0,0075 t ^{1,1}$ (0 do 760 °C)	$\pm 1,1^\circ\text{K}$ lub $\pm 0,004 t ^{1,1}$ (0 do 760 °C)
	K (NiCr-NiAl)	$\pm 2,2^\circ\text{K}$ lub $\pm 0,02 t ^{1,1}$ (-200 do 0 °C) $\pm 2,2^\circ\text{K}$ lub $\pm 0,0075 t ^{1,1}$	$\pm 2,2^\circ\text{K}$ lub $\pm 0,004 t ^{1,1}$ (0 do 1260 °C)

1) $|t|$ = absolutna wartość °C

Czas odpowiedzi

Obliczony w temperaturze otoczenia w przybliżeniu 23°C przez zanurzenie w wodzie bieżącej (0,4 m/s natężenie przepływu, nadmiar temperatury 10 °K):

Typ termometru	Średnica	$t_{(x)}$	Czas odpowiedzi	
			Końcówka stożkowa (120°C)	Końcówka prosta
Termometr rezystancyjny (sonda pomiarowa: Pt100, TF/WW)	6 mm	t_{50}	3,5 s	
		t_{90}	8 s	
	3 mm	t_{50}	2 s	
		t_{90}	5 s	
Termopara (nie uziemiona)	6 mm	t_{50}	2,5 s	
		t_{90}	7 s	
	3 mm	t_{50}	1 s	
		t_{90}	2,5 s	
Termopara (uziemiona)	6 mm	t_{50}	2 s	
		t_{90}	5 s	
	3 mm	t_{50}	0,8 s	
		t_{90}	2 s	

Czas odpowiedzi dla wkładu bez przetwornika

Rezystancja izolacji

Rezystancja izolacji $\geq 100 \text{ M}\Omega$ w temperaturze otoczenia.
Rezystancja izolacji pomiędzy złączami i szyjką przedłużającą mierzona przy pomocy napięcia 100 V DC.

Samoogrzewanie

Czujniki rezystancyjne (RTD) są elementami pasywnymi, gdzie do pomiaru rezystancji używa się zewnętrznego źródła zasilania. Prąd pomiarowy powoduje efekt samoogrzewania elementu rezystancyjnego RTD, co z kolei stwarza dodatkowy błąd pomiaru. Dodatkową kwestią jest fakt, że na wielkość błędu pomiaru ma wpływ przewodność cieplna i prędkość przepływu procesu. Ten błąd wynikający z samoogrzewania może być nieznaczny, jeśli zostanie podłączony przetwornik temperatury iTEMP® firmy Endress+Hauser (bardzo mały prąd pomiaru).

Kalibracja

Firma Endress+Hauser prowadzi porównawcze kalibracje pomiarów temperatury w zakresie od -80 do +1400 °C w oparciu o Międzynarodową Skalę Temperatury (ITS90). Kalibracje można zidentyfikować i stosować zgodnie z krajowymi i międzynarodowymi standardami. Certyfikat kalibracji ma odniesienie do numeru seryjnego termometru. Kalibrowany jest wyłącznie wkład.

Wkład: $\Phi 0,6 \text{ mm}$ i 3 mm	Minimalna długość wstawienia wkładu w mm	
	bez przetwornika główkowego	z przetwornikiem główkowym
Zakres temperatury		
-80 do -40 °C	200	
-40 do 0 °C	160	
0 do 250 °C	120	150
250 do 550 °C	300	
550 do 1 400 °C	450	

Materiał

Złącze procesowe, wkład

Temperatury dla pracy ciągłej wyszczególnione w tabeli poniżej są podane wyłącznie w kontekście wartości odniesienia do wykorzystania różnych materiałów w powietrzu i bez żadnych znacznych obciążeń ściskających. Maksymalne temperatury pracy są znacznie zmniejszone w niektórych przypadkach, tam gdzie pojawiają się nienormalne warunki pracy takie jak wysokie obciążenie mechaniczne lub chemicznie agresywne środowisko.

Nazwa materiału	Forma skrócona	Zalecana maksymalna temperatura pracy ciągłej w powietrzu	Właściwości
AISI 316/1.4401	X5CrNiMo 17-12-2	650 °C ¹⁾	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stal austenityczna, nierdzewna ▪ Na ogół wysoka odporność na korozję ▪ Szczególnie wysoka odporność na korozję w opartych na chlorze oraz kwaśnych, nie tworzących nalożu atmosferach dzięki dodatkowi molibdenu (np. kwasy ortofosforowy i siarkowy, kwasy octowy i winowy o niskim stężeniu)
AISI 316L/ 1.4404 1.4435	X2CrNiMo17-12-2 X2CrNiMo18-14-3	650 °C ¹⁾	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stal austenityczna, nierdzewna ▪ Na ogół wysoka odporność na korozję ▪ Szczególnie wysoka odporność na korozję w opartych na chlorze oraz kwaśnych, nie tworzących nalożu atmosferach dzięki dodatkowi molibdenu (np. kwasy ortofosforowy i siarkowy, kwasy octowy i winowy o niskim stężeniu) ▪ Zwiększona odporność na korozję międzykrystaliczną oraz wżery ▪ W porównaniu do 14404, 1.4435 ma nawet wyższą odporność na korozję i niższą zawartość ferrytu wysokotemperaturowego
Inconel600/ 2.4816	NiCr15Fe	1 100 °C	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stop niklowo-chromowy o bardzo dobrej odporności na agresywne, utleniające się i redukujące atmosfery, nawet w wysokich temperaturach ▪ Odporność na korozję spowodowaną oparami chloru, substancje chlorowane jak również materiały oksydujące, kwasy organiczne, wodę morską itp. ▪ Korozja pochodząca z ultraczystej wody ▪ Nie do stosowania w atmosferze zawierającej siarkę

¹⁾ Można użyć w ograniczonym zakresie do 800 °C dla niskich obciążeń ściskających lub środowisku odpornym na korozję. W celu uzyskania dalszych informacji, proszę skontaktować się z działem sprzedaży firmy Endress+Hauser.

Elementy składowe

Rodzina przetworników temperatury

Termometry wyposażone w przetworniki iTEMP® są gotowym do montażu całkowitym rozwiązaniem służącym udoskonalaniu pomiarów temperatury przez znaczne zwiększenie dokładności i niezawodności, zwłaszcza gdy porównamy je z czujnikami do bezpośredniego podłączenia wyposażone w wiązkę przewodów jak również zmniejszającym zarówno koszty przewodowania jak i konserwacji.

Programowalne za pomocą komputera PC przetworniki główkowe TMT180 i TMT181

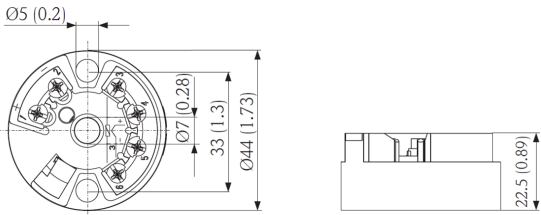
Oferują wysoki stopień elastyczności systemu w ten sposób wspierając uniwersalne zastosowanie przy małym stanie magazynowym części zamiennych. Przetworniki iTEMP® mogą być skonfigurowane szybko i łatwo przy pomocy komputera PC. W tym celu firma Endress+Hauser oferuje oprogramowanie konfiguracyjne ReadWin® 2000. Oprogramowanie to można pobrać bezpłatnie ze strony www.readwin2000.com. Więcej informacji można uzyskać w „Informacji technicznej”.

Przetwornik główkowy HART® TMT182

Komunikacja oparta na protokole HART® to łatwy i niezawodny dostęp do danych oraz uzyskiwanie dodatkowych informacji na temat punktu pomiarowego niższym kosztem.

Przetworniki iTEMP® integrują się w łatwy i bezproblemowy sposób z istniejącym systemem sterowania i zapewniają niezakłócony dostęp do informacji diagnostycznych.

Konfiguracja jest wykonywana z wykorzystaniem ręcznego urządzenia (Field Xpert SFX100 lub DXR375) lub komputera PC z programem konfiguracyjnym (FieldCare, ReadWin® 2000). W celu konfiguracji można również wykorzystać AMS lub PDB. Więcej informacji można uzyskać w „Informacji technicznej”.

Przetwornik iTEMP® TMT18x	Specyfikacja
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Materiał: obudowa (poliwęglan), zalewanie (poliuretan). ▪ Złącza: przewody do maksymalnie $\leq 2,5 \text{ mm}^2$/AWG 16 (bezpieczne śruby) lub z nasadkami na koniec przewodu. ▪ Oczko do łatwego podłączenia podręcznych złącz HART® przy pomocy zacisków szczękowych typu „krokodylek”. ▪ Stopień ochrony obudowy NEMA Typ 4x (patrz też: typ główki podłączeniowej). Więcej informacji można uzyskać w „Informacji technicznej”.

Programowalny zgodnie z protokołem komunikacji HART® przetwornik główkowy iTEMP® TMT82

Jest zasilany z pętli prądowej urządzeniem z dwoma wejściami i jednym wyjściem analogowym.

Urządzenie nie tylko przekazuje przetworzone sygnały z termometrów rezystancyjnych i termopar, ale także przekazuje sygnały rezystancyjne oraz napięciowe za pomocą komunikacji protokołu HART®. Może być zainstalowane jako samoistnie bezpieczne urządzenie w strefach zagrożonych - strefa 1 - i jest wykorzystywane do celów oprzyrządowania główki podłączeniowej; płaska powierzchnia zgodna z normą DIN EN 50446. Szybka i łatwa obsługa, wizualizacja i obsługa przy pomocy komputera PC wykorzystująca oprogramowanie konfiguracyjne takie jak np. FieldCare, Simatic PDM lub AMS. Korzyści to: podwójne wejścia czujnika, najwyższa niezawodność, dokładność i długoterminowa stabilność w krytycznych procesach, funkcje matematyczne, monitoring dryftu termometru, funkcjonalność czujnika zapasowego, funkcje diagnostyczne czujnika i dopasowanie czujnik-przetwornik z wykorzystaniem współczynników Callendar-van Dusen. Więcej informacji można uzyskać w „Informacji technicznej”.

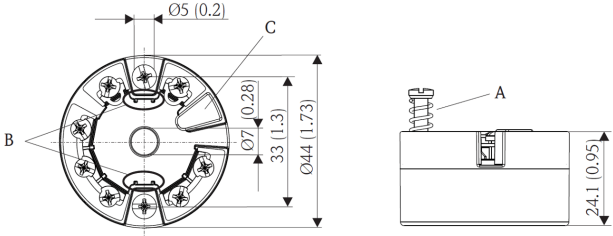
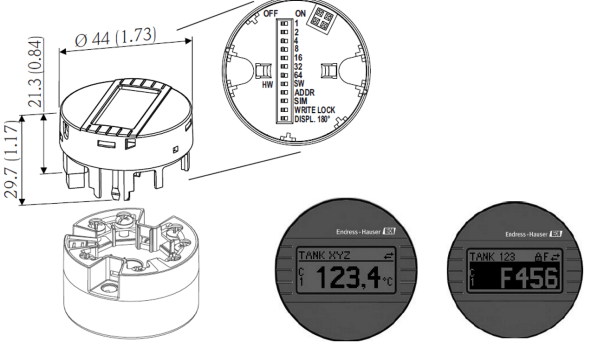

Przetwornik główkowy PROFIBUS® PA iTEMP® TMT84

Uniwersalny, programowalny zgodnie z protokołem komunikacji PROFIBUS® PA. Zamiana różnych sygnałów wejściowych w cyfrowe sygnały wyjściowe. Wysoka dokładność w pełnym zakresie temperatury otoczenia. Szybka i łatwa obsługa, wizualizacja i obsługa z użyciem komputera PC bezpośrednio z panelu sterowania np. stosowanie oprogramowania roboczego takiego jak FieldCare, Simatic PDM lub AMS. Korzyści to: podwójne wejścia czujnika, najwyższa niezawodność w surowych środowiskach przemysłowych, funkcje matematyczne, monitoring dryftu termometru, funkcjonalność czujnika zapasowego, funkcje diagnostyczne czujnika i dopasowanie czujnik-przetwornik z wykorzystaniem współczynników Callendar-van Dusen. Więcej informacji można uzyskać w „Informacji technicznej”.

Przetwornik główkowy FOUNDATION Fieldbus™ iTEMP® TMT85

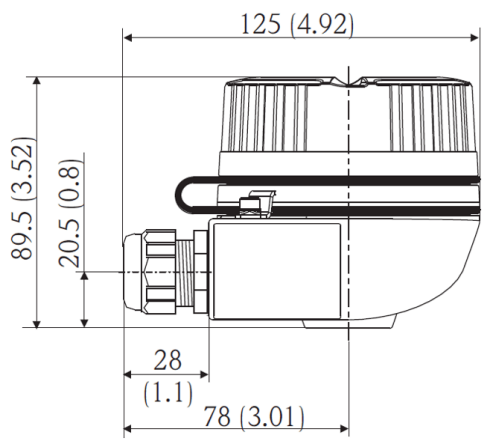
Uniwersalny, programowalny zgodnie z protokołem komunikacji FOUNDATION Fieldbus™. Zamiana różnych sygnałów wejściowych w cyfrowe sygnały wyjściowe. Wysoka dokładność w pełnym zakresie temperatury otoczenia. Szybka i łatwa obsługa, wizualizacja i obsługa z użyciem komputera PC bezpośrednio z panelu sterowania np. stosowanie oprogramowania roboczego takiego jak ControlCare z firmy Endress+Hauser lub NI Configurator z firmy National Instruments. Korzyści to: podwójne wejścia czujnika, najwyższa niezawodność w surowych środowiskach przemysłowych, funkcje matematyczne, monitoring dryftu termometru, funkcjonalność czujnika zapasowego, funkcje diagnostyczne czujnika i dopasowanie czujnik-przetwornik z wykorzystaniem

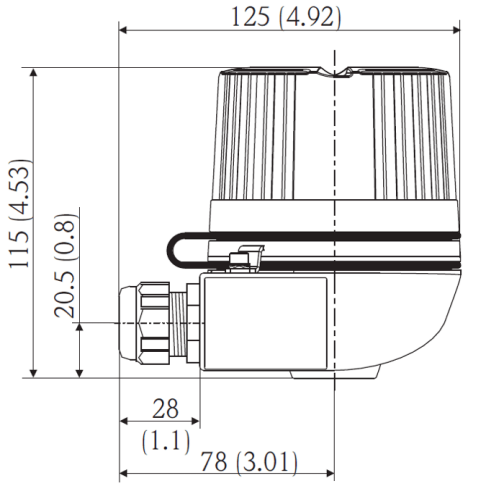
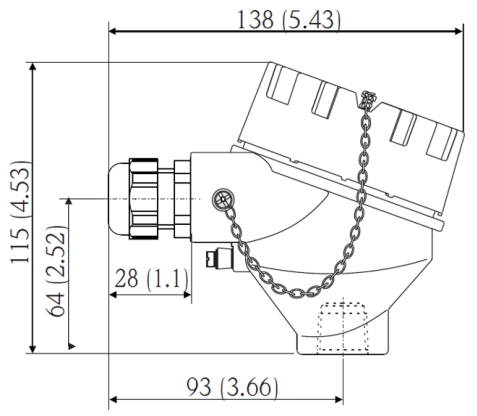
współczynnikiem Callendar-van Dusen. Więcej informacji można uzyskać w „Informacji technicznej”.

Przetwornik iTEMP® TMT8x	Specyfikacja
	<ul style="list-style-type: none"> Skok sprężyny $L \geq 5$ mm, patrz: Pozycja A. Elementy montażowe dla dołączalnego wyświetlacza wartości zmierzonych, patrz: Pozycja B. Złącze dla powierzchni styku wyświetlacza wartości zmierzonych, patrz: Pozycja C. Materiał (zgodny z dyrektywą RoHS). <p>Obudowa: poliwęglan. Zalewanie: poliuretan.</p> <ul style="list-style-type: none"> Przyłącze: zaciski śrubowe (przewód maksymalnie do $\leq 2,5$ mm²/ AWG 16) lub złącza sprężynowe (od 0,25 do 0,75 mm²/ AWG od 24 do 18 dla przewodów elastycznych z nasadkami na koniec przewodu z plastikowymi tulejkami oznacznikowymi). Stopień ochrony obudowy NEMA typ 4x. (patrz także: typ główki podłączeniowej). <p>Więcej informacji można uzyskać w „Informacji technicznej”.</p>
<p>Opcjonalny dołączalny wyświetlacz TID10</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Wyświetlanie wartości mierzonych prądu oraz identyfikacja punktu pomiarowego. Wyświetlanie zdarzeń, w których wystąpiły błędy w kolorze odwróconym z identyfikacją kanału i kodem diagnostycznym Przełączniki typu DIP z tyłu urządzenia do ustawiania wyposażenia urządzenia np. adres magistrali PROFIBUS® PA. <p> Wyświetlacz jest kompatybilny tylko z odpowiednimi główkami podłączeniowymi z okienkiem wyświetlacza w pokrywie, np. TA30.</p>

Główki podłączeniowe

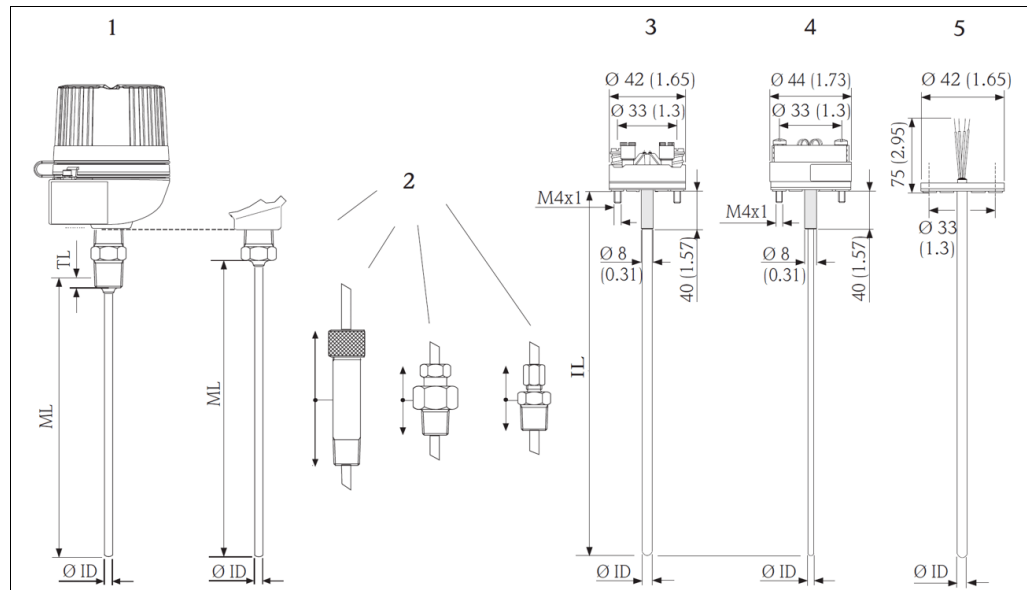
Wewnętrzny kształt i rozmiar wszystkich główek podłączeniowych jest zgodny z normą DIN EN 50446, płaska powierzchnia i złącze termometru M24×1,5, G½" lub ½" gwint NPT. Wszystkie wymiary w milimetrach. Dławiki kablowe na rysunkach odpowiadają złączom M20×1,5. Specyfikacja dotyczy urządzenia z zainstalowanym przetwornikiem. Dla temperatury otoczenia z zamontowanym przetwornikiem główkowym patrz: patrz sekcja: „Warunki pracy”.

TA30H	Specyfikacja
	<ul style="list-style-type: none"> Wersja ognioszczelna (XP), ochrona przed wybuchem, nakrętka gwintowana zabezpieczona przed odpadnięciem po rozłączeniu, dostępna z jednym lub dwoma wlotami kablowymi. Klasa ochronna: IP 66/68. Temperatura: od -50 do +150 °C dla uszczelnienia gumowego bez dławika kablowego (przestrzegać maksymalnej dozwolonej temperatury dla dławika kablowego!). Materiał: aluminium pokryte proszkiem poliestrowym. Wloty kablowe: ½" NPT, ¾" NPT, M20×1,5, wyłącznie gwint G½"; złącze: M12×1 PA, 7/8" FF. Szyjka przedłużająca/złącze osłony termometrycznej: ½" NPT. Kolor główki: niebieski, RAL 5012. Kolor nasadki: szary, RAL 7035. Waga: w przybliżeniu 640 g.

TA30H z okienkiem wyświetlacza w pokrywie	Specyfikacja
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wersja ognioszczelna (XP), ochrona przed wybuchem, nakrętka gwintowana zabezpieczona przed odpadnięciem po rozłączeniu, dostępna z jednym lub wlotami kablowymi. ▪ Klasa ochronna: IP 66/68. ▪ Temperatura: od -50 do +150 °C dla uszczelnienia gumowego bez dławika kablowego (przestrzegać maksymalnej dozwolonej temperatury dla dławika kablowego !). ▪ Materiał: aluminium pokryte proszkiem poliestrowym. ▪ Wloty kablowe : ½" NPT, ¾" NPT, M20×1,5, wyłącznie gwint G½"; złącze: M12×1 PA, 7/8" FF. ▪ Szyjka przedłużająca/złącze osłony termometrycznej: ½" NPT . ▪ Kolor główki: niebieski, RAL 5012 . ▪ Kolor nasadki: szary, RAL 7035. ▪ Waga: w przybliżeniu 860 g. ▪ Przetwornik główkowy opcjonalnie dostępny z wyświetlaczem TID10.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Główka z nakrętką gwintowaną zabezpieczona przed odpadnięciem po rozłączeniu oraz łańcuchem bezpieczeństwa. ▪ Klasa ochronna: IP 66/68. ▪ Maksymalna temperatura: 100 °C dla uszczelnienia gumowego bez dławika kablowego (przestrzegać maksymalnej dozwolonej temperatury dla dławika kablowego !). ▪ Materiał: stop aluminium, stal nierdzewna; uszczelnienie gumowe pod pokrywą. ▪ Wloty kablowe z podwójnym gwintem: ½" NPT, ¾" NPT, M20 lub G½". ▪ Szyjka przedłużająca/złącze osłony termometrycznej: M24×1,5, G½" lub ½" NPT. ▪ Kolor główki: niebieski. ▪ Kolor nasadki: szary . ▪ Waga: w przybliżeniu 600 g.

Konstrukcja

Wszystkie wymiary w milimetrach.

4 Wymiary Omnigrad S TR65 oraz TC65

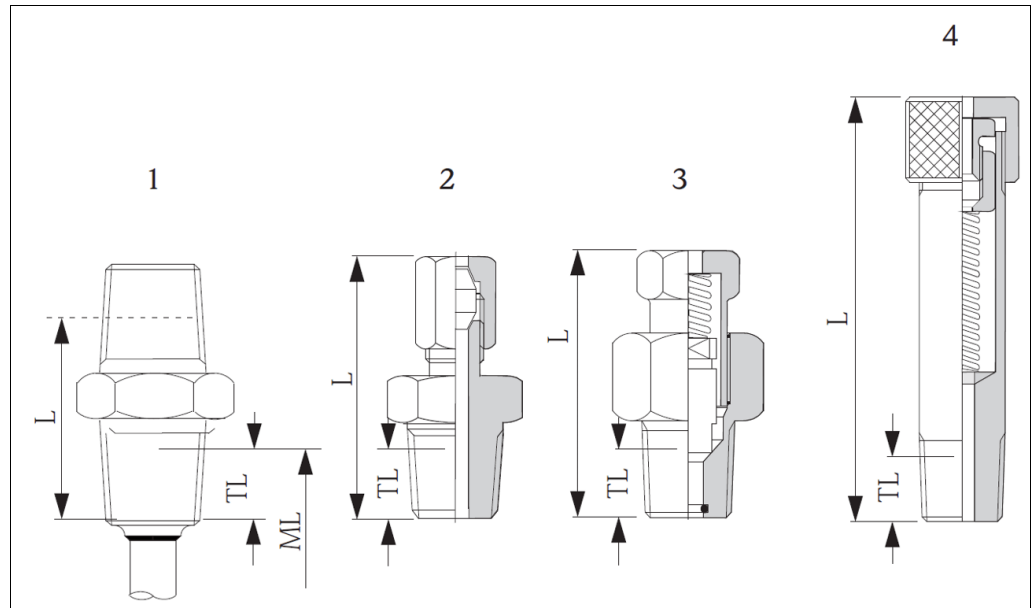
- 1 Kompletny termometr z główką podłączeniową i przymocowanym gwintem.
  - 2 Termometr z przesuwными złączami procesowymi.
  - 3 Wkład z zamontowanym zespołem listew zaciskowych.
  - 4 Wkład z zamontowanym przetwornikiem główkowym.
  - 5 Wkład z wolnymi przewodami.
- TL Długość wkrętu.
 ML Długość włożenia.
 IL Całkowita długość wkładu.
 Φ ID Średnica wkładu.

Waga

od 0,5 do 2,5 kg dla opcji standardowych.

Złącze procesowe

Złącze procesowe stanowi metodę połączenia termometru z procesem. Dostępne są następujące złącza procesowe:

5 Złącza procesowe

Numer pozycji	Model		L w mm	TL w mm
1	Gwint, mocowany	1/2" NPT 3/4" NPT	42 mm	8 mm 15 mm
2	Złącze zaciskowe	1/2" NPT 3/4" NPT	55 mm	8 mm
3	Złącze zaciskowe obciążone sprężyną	1/2" NPT	60 mm	8 mm
4	Złącze zaciskowe obciążone sprężyną	1/2" NPT 3/4" NPT	105 mm 120 mm	8 mm

Części zamienne

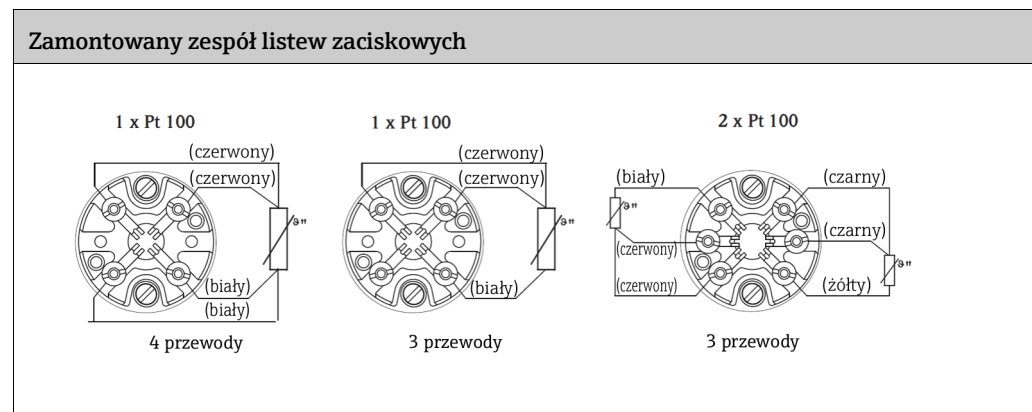
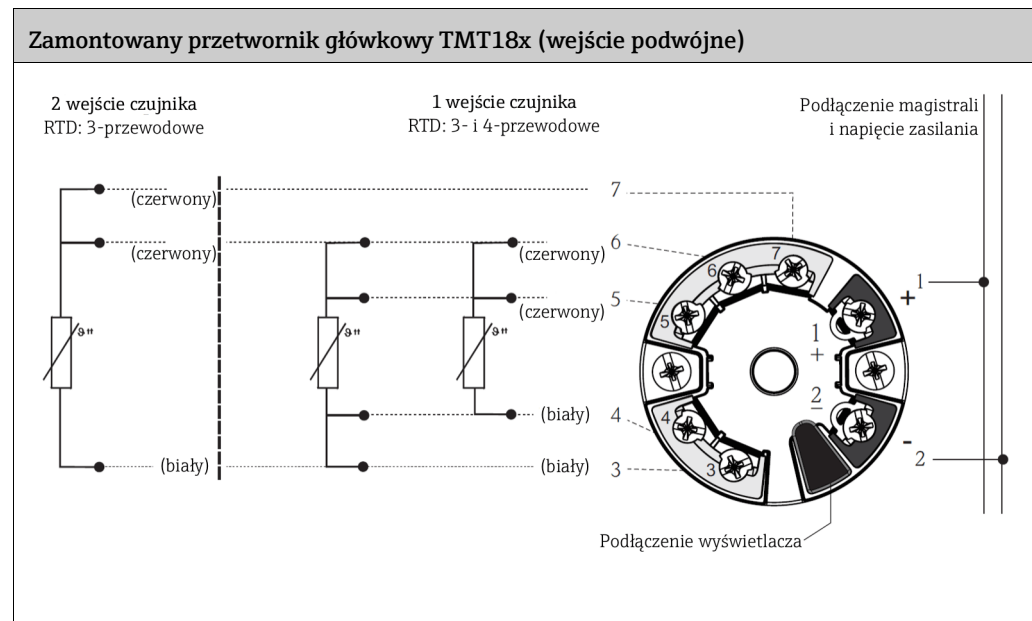
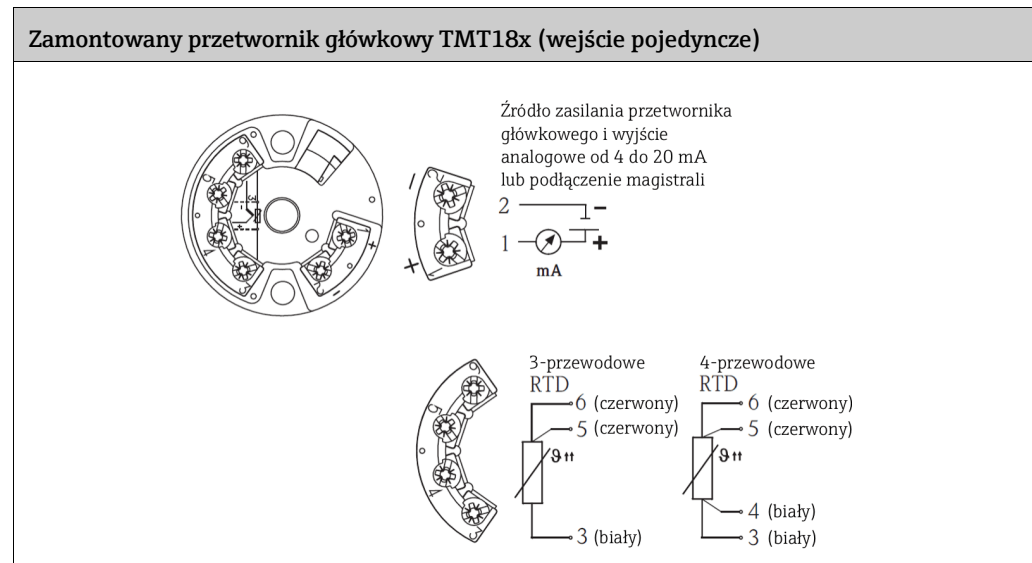
Następujące złącza zaciskowe są dostępne jako części zamienne:

Złącze zaciskowe	Średnica	Połączenie	Materiał
TA50-CB	6 mm	1/2" NPT	1.4401 (316)
TA50-DB		3/4" NPT	1.4401 (316)

Oprzewodowanie

Schematy połączeń elektrycznych dla termometru rezystancyjnego RTD

Typ połączenia czujnika

Schematy połączeń elektrycznych dla termopar TC

Termopary - kolory przewodów

Zgodnie z normą IEC 60584	Zgodnie z normą ASTM E230
<ul style="list-style-type: none"> ● Typ J: czarny (+), biały (-) ● Typ K: zielony (+), biały (-) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Typ J: biały (+), czerwony (-) ● Typ K: żółty (+), czerwony (-)

Zamontowany przetwornik główkowy TMT18x (wejście pojedyncze)	Zamontowany przetwornik główkowy TMT8x (wejście podwójne)
<p>Źródło zasilania przetwornika główkowego i wyjście analogowe od 4 do 20 mA, lub podłączenie magistrali</p> <p>The diagram shows a circular head converter with terminals 1 (+) and 2 (-) for power. Terminals 4 and 6 are used for the TC signal. Terminal 5 is also shown.</p>	<p>2 wejście czujnika TC 1 wejście czujnika TC Podłączenie magistrali i napięcie zasilania</p> <p>The diagram shows a circular head converter with terminals 1 (+) and 2 (-) for power. Terminals 3, 4, 5, 6, and 7 are used for two TC sensors. Terminal 4 is also labeled as 'Podłączenie wyświetlacza' (display connection).</p>

Zamontowany zespół listew zaciskowych	
<p>1 x TC</p> <p>The diagram shows a terminal block with terminals 1 (+) and 2 (-) for power and terminals 4 and 6 for the TC signal.</p>	<p>2 x TC</p> <p>The diagram shows a terminal block with terminals 1 (+) and 2 (-) for power, and terminals 3, 4, 5, 6, and 7 for two TC sensors.</p>

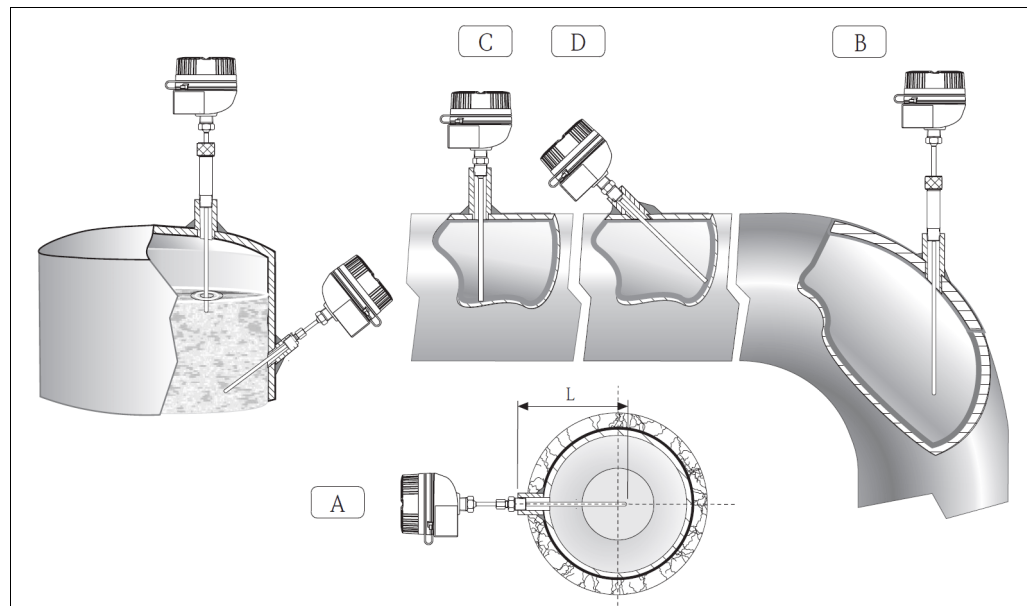

Warunki montażu

Ustawienie

Bez ograniczeń

Instrukcja montażu

 6 Montaż termometru

- A, B: W przypadku rur o małym przekroju poprzecznym końcówka czujnika powinna osiągnąć lub wystawać nieco poza linię środkową rury ($= L$).
- C, D: Instalacja ustawiona pod kątem.

Długość zanurzenia termometru wpływa na dokładność. Jeżeli głębokość zanurzenia jest zbyt mała błędy w pomiarach są spowodowane przez przewodzenie ciepła przez złącze procesowe i ściankę zbiornika.

W przypadku instalacji w rurze głębokość zanurzenia musi stanowić przynajmniej połowę średnicy rury. Kolejnym rozwiązaniem może być instalacja pod kątem (nachylona; patrz rysunek powyżej – B i D). Kiedy określamy długości zanurzenia wszystkie parametry termometru i procesu, który mamy mierzyć, muszą zostać wzięte pod uwagę (np. prędkość przepływu, ciśnienie procesu).

- Możliwości montażu: rury, zbiorniki inne obiekty znajdujące się na terenie zakładu.
- Zalecana minimalna długość zanurzenia: 80 do 100 mm.
Długość zanurzenia powinna odpowiadać przynajmniej 8-krotności średnicy osłony termometrycznej. Przykłady: Średnica osłony termometrycznej 12 mm $\times$ 8 = 96 mm. Zalecana jest standardowa długość zanurzenia 120 mm.
- Certyfikacja ATEX: Zawsze należy brać pod uwagę przepisy prawne odnośnie montażu !

Certyfikaty i dopuszczenia

Znak CE

Urządzenie spełnia wymagania prawne dyrektyw Unii Europejskiej, jeśli mają zastosowanie. Firma Endress+Hauser potwierdza, że urządzenie przeszło zakończone sukcesem testowanie produktu przez opatrzenie go oznaczeniem CE.

Dopuszczenie do użytkowania w strefach zagrożonych

W celu uzyskania dalszych szczegółów na temat dostępnych wersji dopuszczonych w strefach zagrożonych (ATEX, CSA, FM etc.), proszę skontaktować się z najbliższym działem sprzedaży firmy Endress+Hauser. Wszystkie mające odniesienie dane na temat stref zagrożonych można znaleźć w oddzielnej dokumentacji Ex.

Inne standardy i wytyczne

- EN 60079: Certyfikacja ATEX dla stref zagrożonych wybuchem
- IEC 60529: Stopień ochrony obudowy (kod IP)
- IEC 61010-1: Środki ochrony dla wyposażenia elektrycznego do celów pomiarowych, kontrolnych oraz oprzyrządowania laboratoryjnego.
- IEC 60751: Przemysłowe platynowe termometry rezystancyjne
- IEC 60584 i ASTM E230/ANSI MC96.1: Termopary

- EN 50014/18: Urządzenia elektryczne dla potencjalnej atmosfery zagrożonej wybuchem - Wymagania ogólne / osłona ognioszczelna „d”.
- DIN EN 50446: Główki podłączeniowe.
- IEC 61326-1: Zgodność elektromagnetyczna (wymagania EMC).

Dopuszczenie PED

Termometr spełnia wymogi stawiane w paragrafie 3.3 Dyrektywy w sprawie urządzeń ciśnieniowych 97/23/CE i nie jest oddzielnie znakowany.

Raporty z testów i kalibracji

„Kalibracja fabryczna” jest przeprowadzana według wewnętrznej procedury w laboratorium firmy Endress+Hauser akredytowanym przez European Accreditation Organization (EA) zgodnie z ISO/IEC 17025. Kalibracja, która jest przeprowadzana zgodnie z wytycznymi EA (kalibracja SIT lub DKD) może być wykonana osobno na żądanie. Kalibracja jest wykonywana na wymiennym wkładzie termometru. W przypadku termometru bez wymiennego wkładu jest kalibrowany cały termometr - od złącza procesowego do końcówki termometru.

Informacja odnośnie składania zamówień

Szczegółowe informacje na temat składania zamówień są dostępne z następujących źródeł:

- „Konfigurator produktu” (Product Configurator) na stronie Endress+Hauser www.endress.com
→ „Wybierz kraj” (Select country) → Instrumenty (Instruments) → Wybierz urządzenie (Select device) → Strona funkcji produktu (Product page function): Konfiguruj ten produkt (Configure this product).
- Z Centrum Sprzedaży firmy Endress+Hauser: www.endress.com/worldwide.

Konfigurator produktu” (Product Configurator) - narzędzie do indywidualnej konfiguracji produktu

- Dane konfiguracyjne w ciągu jednej minuty.
- W zależności od urządzenia: bezpośredni dostęp do specyficznych informacji na temat punktu pomiarowego takich jak zakres pomiarowy lub język roboczy.
- Automatyczna weryfikacja kryteriów wykluczenia.
- Automatyczne tworzenie kodu zamówienia i przetworzenie na dokument wyjściowy w formacie PDF bądź Excel.
- Możliwość zamówienia bezpośrednio ze sklepu internetowego firmy Endress+Hauser.

Dokumentacja

Informacja techniczna :

- Przetwornik główkowy temperatury
-iTEMP® TMT180, programowalny za pomocą komputera, jednokanałowy, Pt100 (TI088R/09/en);
-iTEMP® PCP TMT181, programowalny za pomocą komputera, jednokanałowy, RTD, TC, Ω, mV (TI00070R/09/en);
-iTEMP® HART® TMT182, jednokanałowy, RTD, TC, Ω, mV (TI078R/09/en);
-iTEMP® HART® TMT82, dwukanałowy, RTD, TC, Ω, mV (TI01010T/09/en);
-iTEMP® PROFIBUS® PA TMT84, dwukanałowy, RTD, TC, Ω, mV (TI138R/09/en) ;
-iTEMP® FOUNDATION Fieldbus™ TMT85, dwukanałowy, RTD, TC, Ω, mV (TI134R/09/en).
- Przykłady zastosowania:
- RN221N bariera aktywna, do zasilania 2-przewodowych przetworników pętli prądowej (TI073R/09/en);
- RIA16 jednostka wyświetlacza obiektowego, zasilanie z pętli prądowej (TI00144R/09/en).

Złącza procesowe:

Złącze zaciskowe Omnigrad TA50 (TI091t/02/en)

Uzupełniająca dokumentacja (ATEX) dla stref zagrożonych wybuchem:

- RTD/TC Termometr TRxx, TCxx, TxCxxx, ATEX II 1GD lub II 1/2GD Ex ia IIC T6...T1(XA072R/09/a3);
- RTD/TC Termometr Omnigrad S TR/TC6x, ATEX II1/2, 2GD lub II2G (XA014T/02/a3) ;
- TD/TC Termometr Omnigrad S TR/TC6x, ATEX II 1/2 lub 2G; II 1/2 lub 2D; II 2G (XA00084R/09/a3).

Polska

Endress+Hauser Polska sp. z o.o.
ul. Wolowska 11
51-116 Wrocław
Tel. +48 (71) 773 00 00
Fax +48 (71) 773 00 60
info@pl.endress.com
<http://www.pl.endress.com>